

แนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในจังหวัดศรีสะเกษ
Development Guidelines for the Accountants Affecting Performance
Effectiveness in Sisaket Province

นารีรัตน์ ศรีหล้า
Nareerat Srilar

สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Accountancy Program Business, Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University
Received: May 14, 2021; Revised: June 21, 2021; Accepted: July 3, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะทางวิชาชีพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ 2) ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี จำแนกตามข้อมูล และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนานักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยใช้วิธีผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 340 คน ทำการวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจำนวน 5 คน และการสนทนากลุ่มจำนวน 7 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และทักษะทางวิชาชีพมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอธิบายได้ว่า หากนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดศรีสะเกษมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่สูงขึ้นจะส่งผลให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย และตัวแปรด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมกันสามารถอธิบายประสิทธิผลในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 66.5 ($R^2=0.665$)

3. แนวทางการพัฒนานักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ นักบัญชีต้องศึกษาและฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพทั้ง 5 ด้าน ภาษาต่างประเทศทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชี และต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี จรรยาบรรณของนักบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ภาษี และการรายงานงบการเงิน โดยการเข้าร่วม การอบรม สัมมนา สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต วารสารวิชาชีพบัญชีและหนังสือเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี รวมทั้งนักบัญชีควรมีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเป็นนักบัญชีคุณภาพ นอกจากนี้สถาบันการศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ รวมทั้งควรส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาให้มีความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ และสภาวิชาชีพบัญชีหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมในลักษณะเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนานักบัญชี ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทักษะทางวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study professional skills and performance effectiveness of the accountants in Sisaket province, 2) to study and compare the performance effectiveness of the accountants classified by data, and 3) to study guidelines for developing the accountants in Sisaket Province. The research was conducted by using the mixed methods research consisting of the quantitative research that used a questionnaire as a research instrument to collect data from the samples in a total of 340 accountants in Sisaket Province. The data were analyzed by using the statistics: percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, and qualitative research. The data were collected from five key informants by using the semi-structured interviews and seven key informants by using group discussions.

The research findings were as follows.

1. The accountants in Sisaket Province had attitudes towards professional skills in the overall and in each aspect were at a high level.

2. The accountants in Sisaket Province had attitudes towards performance effectiveness in the overall and each aspect at a high level, and the professional skills had positive effects towards the performance effectiveness with the statistical significance at the level of .05. These results could be used to explain that if the accountants in the enterprises had higher professional accounting skills, this would affect the performance effectiveness to be higher as well. The variances of the individual characteristic skills, the interaction skills between individuals, and the communication skills in managing organizations and administrating businesses could be added together to explain the performance effectiveness by 66.5% ($R^2=0.665$).

3. The guidelines for developing the accountants in Sisaket Province were that the accountants must study and practice to develop all of 5 professional skills, the foreign language in listening, speaking, reading, and writing, especially English, using accounting software packages and studying to gain more knowledge about accounting profession, accounting standards, ethics of the accountants, laws related to accounting, taxes, and financial budget reports by participating trainings, seminars, searching information from the internet, accounting profession journals, and text books related to accounting profession. In addition, the accountants should form groups to create networks to share knowledge to enhance the quality accountants. Moreover, the educational institutes should develop curriculum and teaching and learning management relevant to international education standards and should promote and support the students to be ready in the professional skills. The Federation of Accounting Professions or agencies involving should arrange the training in the forms of workshops to add the professional skills continually.

Keywords: Development Guidelines for Accountants, Performance Effectiveness, Professional skills

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี บุคคลจึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นนักบัญชีจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในองค์กรมากกว่าในอดีตในฐานะที่เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ฝ่ายบริหาร การพัฒนาตนเองเรื่องการบริหารจัดการและต้องการการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้นได้รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรตามไปด้วย และจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน (วุฒิกัย สุขช่วย และคณะ, 2560) การพัฒนานักบัญชีจึงเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่จะทำให้ผู้บริหารทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ เพื่อนำข้อมูลทางการเงินไปวางแผนในการดำเนินงานและจัดหางบประมาณต่าง ๆ ในอนาคตได้ซึ่งข้อมูลทางบัญชีที่นำเสนอต่อผู้บริหารต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ หากการปฏิบัติงานของนักบัญชีไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่องค์กรต้องการอาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ และแก้ไขได้ไม่ทันเวลา นักบัญชีถือเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องอาศัย ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะทางในวิชาชีพบัญชีที่ได้ศึกษามาโดยตรงหรือเฉพาะด้าน และยังคงอาศัยประสบการณ์โดยตรงจากการทำงานบัญชีจริง ๆ ถ้ามีประสบการณ์ในการทำงานมากความรู้ ความเชี่ยวชาญทางทักษะในวิชาชีพบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้งานบัญชีด้วยแต่ต้องยอมรับว่าที่ผ่านมานักบัญชีมีจำนวนไม่น้อย ที่ขาดทักษะวิชาชีพที่ไม่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์เพราะนักบัญชีไม่ได้เป็นผู้บันทึกบัญชีเหมือนในอดีต ส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องรู้ทักษะหากนักบัญชีรู้จักปรับปรุงและเข้าใจ ความกังวลที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนักบัญชีจะไม่ใช่สิ่งที่ต้องการในองค์กรก็จะหมดไป ตามแนวคิดของทิมทพิศา วรรมวิจิตร และปวีณา กองจันทร์ (2560) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีคือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีโดยตรง ได้แก่ ความรู้ ความสามารถทางด้านบัญชีประสบการณ์การฝึกอบรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ 1) ความรู้ทางด้านบัญชี 2) ประสบการณ์ในการทำบัญชี 3) การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีเป็นการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความเข้าใจในการทำงานขององค์กร 4) ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพ

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เนื่องจากวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงได้ออกประกาศมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะวิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดทักษะที่บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีส่วนผสมของทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมซึ่งทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ทักษะทางปัญญา 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ 5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการองค์กร สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถประกอบอาชีพของตนในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความสามารถซึ่งปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564) ซึ่งถ้านักบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพครบทั้ง 5 ด้านแล้วก็จะทำให้นักบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานและผลงานมีคุณภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน ดังนั้นองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนานักบัญชีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประสิทธิผลการปฏิบัติงานเป็นความสามารถของนักบัญชีที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร และทันระยะเวลาที่กำหนด มีผลงานที่ได้คุณภาพและถูกต้อง มีวิธีการทำงานหรือนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย (อรณี ศรีคำมูล, 2560) โดยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) บรรลุตามเป้าหมาย 2) คุณภาพผลงาน และ 3) ปริมาณผลงาน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานักบัญชีให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ
2. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี จำแนกตามข้อมูล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานในจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษแบ่งตามจำนวนผู้ประกอบการนิติบุคคลจดทะเบียน วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2562 จำนวน 2,139 คน (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษ, 2562) และตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางทายามานะ (Yamane) (ธานินท์ ศิลปจารุ, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งยอมรับความคลาดเคลื่อนของการประมาณร้อยละ 5 ได้ตัวอย่างจำนวน 340 คน โดยการสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี ประเภทธุรกิจ จำนวนปีที่เปิดดำเนินกิจการ และจำนวนพนักงานบัญชี คำตอบเป็นแบบเลือกรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ทักษะวิชาชีพของนักบัญชี ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ คำตอบเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ได้แก่ การบรรลุเป้าหมาย คุณภาพผลงาน และปริมาณผลงาน คำตอบเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และผ่านการพิจารณาแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญโดยตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษา และให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้ดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ถู้ออกความเห็นสอดคล้องกัน และยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 ซึ่งมีค่า .50 ขึ้นไปถือว่ายอมรับได้หรือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับตัวอย่าง ได้แก่ นักบัญชีที่ไม่ได้อยู่ในตัวอย่างจำนวน 30 ชุด คำนวณหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับร่างภายหลังการนำไปทดลองใช้ โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Check-List) จะคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ในส่วนของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) มีค่าความเชื่อมั่น .985 และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผลจากการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

โดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S) การทดสอบสมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปขององค์กร และประสิทธิผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way – ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มขึ้นไป กรณีที่มีความแตกต่างใช้การทดสอบหารายคู่ใดที่แตกต่างกันโดยใช้วิธี Scheffe การทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) สำหรับทดสอบทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หลายตัวกับตัวแปรตาม 1 ตัว เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ร่วมกันทำนายพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ โดยเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการ (Kerlinger and Pedhazur, 1973) ดังต่อไปนี้ สมการพยากรณ์ $\hat{Y} = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$

2. วิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 การสัมภาษณ์นี้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อผลการศึกษาดังกล่าวมาทำ การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาชีพบัญชีจังหวัดอุบลราชธานี พาณิชยจังหวัด ผู้สอบบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และผู้ทำบัญชี ส่วนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาชีพบัญชีจังหวัดอุบลราชธานี พาณิชยจังหวัด ผู้สอบบัญชี นักวิชาการ ผู้บริหารสถานประกอบการ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และผู้ทำบัญชี โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งสองกลุ่มนั้น พิจารณาการสุ่มโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) การสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการนำผลการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์เนื้อหา โดยการนำข้อมูลมาจัดเรียง จัดกลุ่มข้อมูลสังเคราะห์หน่วยของข้อมูลตามคุณลักษณะร่วมกันและความเกี่ยวข้องกันในประเด็นหนึ่ง ๆ แล้วนำมาจัดกลุ่ม ประเภทด้วยกัน จากนั้นใช้การลดทอนข้อมูลเพื่อให้ได้กลุ่มข้อมูลที่มีความหมายร่วมกัน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มข้อมูล และสร้างข้อสรุป (ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2555)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานบัญชีจำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 81.47 รองลงมาคือผู้จัดการฝ่ายบัญชีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตำแหน่งอื่น ๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.41

สมุห์บัญชี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.18

1.2 ผู้ตอบแบบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี น้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 57.06 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 6-10 ปี มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 11-15 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.24 และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.24

2. ทักษะทางวิชาชีพ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ

ทักษะทางวิชาชีพ	\bar{X}	S	ระดับ
1. ทักษะทางปัญญา	3.81	.77	มาก
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	3.76	.87	มาก
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.96	.76	มาก
4. ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.98	.75	มาก
5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	3.87	.78	มาก
รวม	3.88	.79	มาก

จากตารางที่ 1 นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88, S=.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ($\bar{X}=3.98, S=.75$) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ($\bar{X}=3.96, S=.76$) ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ($\bar{X}=3.87, S=.78$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X}=3.81, S=.77$) และด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ($\bar{X}=3.76, S=.87$)

3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S	ระดับ
1. บรรลุตามเป้าหมาย	3.60	.70	มาก
2. คุณภาพผลงาน	3.74	.72	มาก
3. ปริมาณผลงาน	3.65	.79	มาก
รวม	3.66	.74	มาก

จากตารางที่ 2 นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$, $S=.74$) และเมื่อพิจารณาประสิทธิผลการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน พบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านคุณภาพผลงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, $S=.72$) รองลงมา คือ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านปริมาณผลงาน ($\bar{X}=3.65$, $S=.79$) และประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านบรรทัดตามเป้าหมาย ($\bar{X}=3.60$, $S=.70$)

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี

การเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี ตามสมมติฐานที่ 1 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปขององค์กรกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน จำแนกตามข้อมูลประเภทธุรกิจ อายุพนักงาน จำนวนปีที่เปิดดำเนินกิจการ และจำนวนพนักงานบัญชี รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีจำแนกตามข้อมูล

รายการ	ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน		F	p-value
	\bar{X}	S		
ประเภทธุรกิจ	3.58	.53		
1. การผลิต	3.83	.52	3.743*	.010
2. การบริการ	3.55	.57		
3. การค้า	3.35	.52		
อายุพนักงาน	3.76	.58		
1. 20-25 ปี	3.79	.47	.473	.623
2. 26-30 ปี	3.73	.62		
3. สูงกว่า 30 ปี	3.77	.64		
จำนวนปีที่เปิดดำเนินกิจการ	3.50	.56		
1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	3.23	.56	2.912*	.034
2. 6 - 10 ปี	3.71	.45		
3. 11 - 15 ปี	3.60	.65		
4. 15 ปีขึ้นไป	3.43	.58		
จำนวนพนักงานบัญชี	3.55	.56		
1. 1 - 5 คน	3.45	.53	.588*	.045
2. 6 - 10 คน	3.54	.55		
3. 11 - 15 คน	3.59	.58		
4. 16 - 20 คน	3.64	.59		
รวม	3.65	.56		

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า จากการทดสอบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีจำแนกตามข้อมูลด้วย One-Way ANOVA ของประเภทธุรกิจได้ค่า Sig=.010 ,จำนวนปีที่เปิดดำเนินการได้ค่า Sig=.034 และจำนวนพนักงานบัญชีได้ค่า Sig=.045 แสดงว่าประเภทธุรกิจและจำนวนปีที่เปิดส่งผลให้ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุพนักงานได้ค่า Sig=.623 แสดงว่าอายุไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีเนื่องจากในการทำงานสอบบัญชีนั้น พนักงานในแต่ละช่วงอายุจะได้รับมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการเลื่อนตำแหน่ง และได้รับระดับเงินเดือน และสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกันในระดับช่วงอายุของตน

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเองว่ามีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) หรือไม่ ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงทั้งทางบวกและทางลบ ($r > .65$) ให้ตัดตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ต่ำกับตัวแปรตามออกรายละเอียดรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ

ตัวแปร	B	S	β	t
ค่าคงที่	2.085	.185		6.413
1. ทักษะทางปัญญา (X_1)	.445	.042	.324	7.180**
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (X_2)	.355	.046	.313	7.722*
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (X_3)	.332	.039	.259	6.018
4. ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (X_4)	.090	.039	.095	2.775
5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (X_5)	-0.063	.030	-0.072	.014*
R= .809 R ² =.665, S.E.=.28417, F=4.471, P=.000				

หมายเหตุ: ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรด้านทักษะทางปัญญา (X_1) และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (X_2) มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอธิบายได้ว่า หากนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดศรีสะเกษมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่สูงขึ้นจะส่งผลให้ประสิทธิผลการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ตัวแปร บุคคล (X_4) และการสื่อสารทักษะทางการบริหารองค์กร

และการจัดการธุรกิจ (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแสดงว่า ทักษะทางปัญญา (X_1) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (X_2) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (X_3) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (X_4) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (X_5) สามารถทำนายประสิทธิผลาทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษได้ร้อยละ 66.50 ($R^2 = 0.665$) และสามารถเขียนสมการทำนายหรือสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.324X_1 + 0.313X_2 + 0.259X_3 + 0.095X_4 + 0.072X_5$$

สมการพยากรณ์

$$\hat{Y} = -0.095 + 0.332X_3 + 0.355X_2 + 0.445X_1 + 0.090X_4 + 0.063X_5$$

6. แนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

แนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน โดยจะสัมภาษณ์ความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) อธิบายตามหัวข้อประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

หัวข้อ	แนวทาง
ด้านทักษะทางปัญญา	นักบัญชีต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์และประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ทักษะทางด้านปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะทางปัญญาที่จำเป็น ควรเริ่มต้นที่การอบรมให้ความรู้แนวทางการปฏิบัติงาน ภายใต้การกำหนดนโยบายจากองค์กรโดยสิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดความพร้อมหรือความต้องการพัฒนาตนเองเกิดจากแรงจูงใจที่เป็นตัวเงิน

ตารางที่ 5 แนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน (ต่อ)

หัวข้อ	แนวทาง
ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน	นักบัญชีต้องศึกษาและฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพทั้ง 5 ด้าน ภาษาต่างประเทศทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชีที่มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี หรือสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต ความชำนาญทางตัวเลข ความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง และความรู้และความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์และต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการเข้าร่วม การอบรม สัมมนา สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต วารสารวิชาชีพบัญชีและหนังสือเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีนอกจากนี้นักบัญชีควรมีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเป็นนักบัญชีคุณภาพ
ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	นักบัญชีมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ นักบัญชีมีทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ความสามารถในการจัดการบริหารตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นการควบคุมอารมณ์ และความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	นักบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ สามารถการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน ผ่านการเขียน และพูดทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ความสามารถทำงานเป็นทีมโดยการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม
ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	นักบัญชีเข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้นควรเปิดโอกาสให้นักบัญชีไปพัฒนาตนเอง และจัดโครงการอบรมด้านบัญชีให้กับพนักงานสถาบันการศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และควรจัดการศึกษาโดยเน้นความรู้ และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้ควรสนับสนุนและส่งเสริมนักศึกษาให้มีทักษะทางวิชาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการประกอบวิชาชีพให้กับนักศึกษา โดยการจัดโครงการอบรมต่าง ๆ เช่น จัดโครงการอบรม “สร้างนักบัญชีรุ่นใหม่”

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะทักษะทางวิชาชีพทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะเจาะจง ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเพื่อให้นักบัญชีมีคุณสมบัติทางวิชาชีพและเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพโดยนักบัญชีที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะทางวิชาชีพครบทุกด้านอย่างเหมาะสม (Awayiga, Onumah and T samenyi, 2010) ซึ่งทักษะทางวิชาชีพจะแสดงถึงสมรรถนะและเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพของนักบัญชีที่จะสามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพสูง สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชวาล คำลือปลูก (2558) ทำการศึกษาความพร้อมของนักบัญชีในอำเภอเมืองลำปางต่อการประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพร้อมในการประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารและ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจอยู่ในระดับมากสำหรับทักษะทุกด้าน

2. นักบัญชีในจังหวัดศรีสะเกษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานประกอบการจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกนักบัญชีที่มีคุณวุฒิการศึกษาทางการบัญชีที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้นักบัญชีที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับการตรวจสอบและการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีในการทำงานด้านบัญชีและยังสร้างแรงกระตุ้นและศักยภาพในการลงทุนของประสิทธิผลการปฏิบัติงาน (Madawaki 2014) และองค์กรที่มีความแตกต่างกันในเรื่องประเภทธุรกิจ และจำนวนปีที่เปิดดำเนินการ ส่งผลให้ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ตัวแปรด้านทักษะทางปัญญา (X_1) และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (X_2) มีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอธิบายได้ว่า หากนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดศรีสะเกษมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่สูงขึ้น จะส่งผลให้ประสิทธิผลการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ตัวแปรด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (X_3) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_4) และการสื่อสารทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่ารวมกันสามารถอธิบายประสิทธิผลการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 60.5 ($R^2=0.665$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีจำเป็นต้องผสมผสานทักษะหลาย ๆ ด้านประกอบกัน เพื่อให้งานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ซึ่งถ้านักบัญชีคนใดมีทักษะทางวิชาชีพเป็นอย่างดีก็จะมีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดีเช่นกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์และสมยศ อวเกียรติ (2560) ที่ทำการศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เขตภาคกลาง พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คือ ปัจจัยสมรรถนะหลักสมรรถนะด้านการจัดการ และสมรรถนะด้านเทคนิค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธรมณ ศรีสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนสินินท์ (2560) ศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะทางบัญชีสมัยใหม่ในด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และงานวิจัยของ Kavanagh and Drennan (2008) องค์กรคาดหวังประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีจะมีความเข้าใจในทักษะการบัญชีขั้นพื้นฐานและทักษะในการวิเคราะห์ที่ตีมากขึ้น

3. แนวทางการพัฒนานักบัญชีเพื่อให้มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คือ 1) ทักษะทางปัญญา พบว่า นักบัญชีต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ ความเข้าใจในแนวคิดมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ (ทวิชชัย อรรถจักร และชุมพล รอดแจ่ม (2559) 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานพบว่า นักบัญชีต้องศึกษาและฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชีมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องสอดคล้องกับงานวิจัย สรศักดิ์ ธนันไชย (2551) พนักงานบัญชีควรมีการส่งเสริมทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก เพราะทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล พบว่า นักบัญชีมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมการทำงาน (ปิติกุมิ เบญจโอฬาร, 2553) 4) ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร พบว่า นักบัญชีต้องมีความสามารถการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน ผ่านการเขียน และพูดทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นการ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยไม่มี ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น (อรณี ศรีคำมูล, 2560) 5) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ พบว่า นักบัญชีเข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้นกับสถานประกอบการควรเปิดโอกาสให้นักบัญชีไปพัฒนาตนเอง และจัดโครงการอบรมด้านบัญชีให้กับพนักงานสถาบันการศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้ครบทุกหลักสูตร (McClelland, 2006)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานประกอบการสามารถนำผลการวิจัยประโยชน์ในด้านการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกนักบัญชีที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร
2. สภาวิชาชีพบัญชีและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถนำผลการวิจัยประโยชน์ในด้านการกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขการเป็นผู้ทำบัญชี เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนานักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการพัฒนานักบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
2. ควรศึกษาตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์แนวทางการพัฒนานักบัญชีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างครอบคลุมทุกตัวอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- จุไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์ และสมยศ อวเกียรติ. “ปัจจัยเชิงสาเหตุของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเขตภาคกลาง,” *วิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี*. 11, 25 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560): 137-152.
- ชัชวาล คำลือปลุก. *ความพร้อมของนักบัญชีในอำเภอเมืองลำปางต่อการประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2558.
- ณัฐธรมณ ศรีสุขและ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์. *สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนันทบุรีและกรุงเทพมหานคร*. ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7 “มหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคม พลังขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0”. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2560.

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์ แอนด์ดี, 2555.
- ทวีชัย อรรถฉัท และชุมพล รอดแจ่ม. **ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2559.
- ปิติภูมิ เบญจโอหาร. **คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์. **การออกแบบการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2555.
- พิมพ์พิศา วรณวิจิตร และปวีณา กองจันทร์. “ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี. คณะบริหารธุรกิจ และการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น,” **Veridian E-Journal, Silpakorn University**. 10, 1 (มกราคม – เมษายน 2560): 1926-1942.
- วุฒิกัทร สุขช่วย และคณะ. **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานกับความสำเร็จในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน**. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์, 2560.
- สรศักดิ์ ธนันไชย. **การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- พาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษ, สำนักงาน. **ข้อมูลจดทะเบียนนิติบุคคล**. ศรีสะเกษ: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษ, 2562.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. **มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ**. (ออนไลน์) 2564 (อ้างเมื่อ 22 เมษายน 2564). จาก <http://www.fap.or.th>
- อรณี ศรีคำมูล. **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่องกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560.
- Awayiga, J. Y., J. M. Onumah and M. Tsamenyi. “Knowledge and skills development of accounting graduates: The perceptions of graduates and employers in Ghana,” **Accounting Education: an international journal**. 19, 1-2 (2010): 139-158.
- Kavanagh, M. H. and L. Drennan. “What skills and attributes does an accounting graduate need? Evidence from student perceptions and employer expectations,” **Accounting & Finance**. 48, 2 (2008): 279-300.
- Kerlinger, F.N. and E.J. Pedhazur. **Multiple regression in behavioral research**. New York: Holt, 1973.
- Madawaki, A. “Impact of regulatory framework and environmental factors on accounting practices by firms in Nigeria,” **Procedia-Social and Behavioral Sciences**. 164 (2014): 282-290.
- McClelland, David C. In **Encyclopedia of the history of American management**. London, United Kingdom: Continuum. (online) 2006 (cited 19 June 2021). Available from http://search.credoreference.com/content/entry/contham/mcclelland_david_c/0.